

Notitie
noodopvang
vluchtelingen
gemeente Dalfsen

Auteur: P. la Roi
Gemeente Dalfsen
Datum: 10 november 2015

Inhoudsopgave

1.	Inleiding op de notitie	3
1.1.	Aanleiding.....	3
1.2.	Noodopvang binnen de veiligheidsregio	3
1.3.	Huisvesting/opvang van statushouders	4
1.4.	Opzet van de notitie	4
2.	Rolverdeling bij noodopvang van vluchtelingen.....	5
2.1.	COA.....	5
2.2.	veiligheidsregio IJsselland	5
2.3.	Gemeente Dalfsen	5
2.4.	Maatschappelijke organisaties, verenigingen en inwoners.....	5
2.5.	Overzicht rolverdeling	6
3.	Strategie en aanpak voor te organiseren vervolgstappen	7
3.1.	Draaiboek noodopvang	7
3.2.	Lokale betrokkenheid en inzet	7
3.3.	Communicatie aanpak	7
3.4.	Ervaringen elders	8
4.	Organisatie opvang	9
4.1.	Noodopvang en crisisnoodopvang.....	9
4.2.	Gezondheidszorg	9
4.3.	Onderwijs	9
4.4.	Eigen gemeentelijke organisatie	10
4.5.	Termijn van opvang.....	10
5.	Financiering.....	11
5.1.	veiligheidsregio IJsselland	11
5.2.	Regelingen COA	11
5.3.	Gemeente Dalfsen	11
6.	Inventarisatie locaties en gebouwen	12
6.1.	Eigen gebouwen	12
6.2.	Recreatieparken en/of huur van units	12
6.3.	Kantoren en bedrijfspanden	12
	Bijlagen:.....	13
1.	Projectdocument 2 – aanvullende notitie op projectvoorstel noodopvang	13
2.	Factsheet Noodopvanglocaties COA (informatie voor veiligheidsregio's en gemeenten).....	13
3.	Bericht COA 21-10-2015. Medische kosten gemeentelijke crisisopvang in de veiligheidsregio's.....	13
4.	Voorstel voor noodopvang (Algemeen Bestuur veiligheidsregio IJsselland)	13
5.	Plan van aanpak noodopvang veiligheidsregio IJsselland	13

1. Inleiding op de notitie

1.1. Aanleiding

De instroom van asielzoekers in Nederland is sterk toegenomen en daar komt naar verwachting op korte termijn geen verandering in. Om die reden is er meerdere keren door het COA een beroep gedaan op de crisisnoodopvang van gemeenten (72 uur) via de veiligheidsregio's.

Op alle gemeenten is daarnaast landelijk door het COA en de provincie een beroep gedaan om extra noodopvang te realiseren. De grotere noodopvang is nodig, omdat er nog geen voldoende ruimte is in de reguliere opvang. Het COA verzoekt de gemeenten, via de afzonderlijke veiligheidsregio's om op korte termijn -tussen begin november en eind van het jaar- minimaal 500 noodopvangplaatsen te organiseren. De behoefte aan deze extra plaatsen is berekend op basis van de huidige aantallen instroom en uitstroom. Tegelijkertijd is het verzoek om kortdurende crisisnoodopvang ter beschikking te blijven stellen tot deze overbodig geworden is.

Op 14 september hebben vijf fracties ons een brief aangeboden naar aanleiding van de vluchtelingen-problematiek. De in de brief aangegeven aangrijpingspunten -passend bij de aard en de omvang van de gemeente Dalfsen- hebben wij als kader opgevat:

- het huisvesten van statushouders opdat er in de bestaande AZC's sneller ruimte ontstaat;
  - het bieden van noodopvang in leegstaande (gemeentelijke) gebouwen;
  - in samenwerking met maatschappelijke instanties werken aan bewustwording bij inwoners van lokale taken, mogelijkheden en effecten;
  - het organiseren en doen van een oproep aan de lokale gemeenschap om actief mee te doen;
  - het zoveel als mogelijk betrekken van organisaties als woningbouwcorporaties en Vluchtelingenwerk.
- U heeft ons verzocht daarbij het COA actief te benaderen en aanvullende andere mogelijkheden te bezien. Het contact met het COA hebben wij gezocht en verloopt inmiddels via de veiligheidsregio IJsselland (regie en coördinatie).

1.2. Noodopvang binnen de veiligheidsregio

In relatie tot uw oproep in september en de brief van de staatsecretaris is bij ons college de wens ontstaan om binnen de afspraken van de veiligheidsregio IJsselland over de crisisnoodopvang eveneens een groep vluchtelingen (100-150 personen) voor langere tijd noodopvang te bieden (6 maanden). Uitgangspunt van ons college daarbij was en is om *opvang te bieden waarbij vluchtelingen in een zo normaal mogelijke positie en omstandigheden kunnen leven*.

Onder regie van de veiligheidsregio IJsselland is parallel daaraan en mede op ons verzoek een plan van aanpak voor langdurige opvang opgesteld. In het eerste projectplan ging de veiligheidsregio uit van langdurige crisisnoodopvang (in en door gemeenten). Door een gewijzigde opstelling van het COA ten opzichte van dit vraagstuk blijkt inmiddels dat verantwoordelijkheid voor deze vorm van opvang niet uitsluitend bij de gemeente ligt. De voorliggende notitie sluit aan bij het actuele plan van aanpak van de veiligheidsregio.

In deze notitie is uitgegaan van de door het COA gedefinieerde vorm van *noodopvang* met aantallen vluchtelingen per locatie zoals vermeld in het plan van aanpak van de veiligheidsregio. Als in deze notitie sprake is van opvang voor vluchtelingen wordt bedoeld de *noodopvang*.

In het plan van aanpak van de veiligheidsregio zijn verschillende varianten van opvang geformuleerd en daarbij is de voorkeur uitgesproken voor een variant (3) met een gemengde inzet van een grote en een aantal kleinschalige locaties: 1 x 200 personen en 10 x 40 personen (aantallen indicatief). De veiligheidsregio wil de inventarisatie van mogelijke locaties zo snel als mogelijk in gang zetten en niet wachten tot de formele besluitvorming en onderhandelingen met het COA zijn afgerond. De uitvraag, die aan de 11 gemeenten is gedaan, liep gelijk op met de reeds in gang gezette acties van ons college. Op grond van de omvang van de locaties in bovenvermelde variant is een of meerdere locaties met de capaciteit van minimaal 40 personen onze denkrichting voor opvang van vluchtelingen in de gemeente Dalfsen. Dit sluit aan bij uw raadsbrief: passend bij de aard en de omvang van de gemeente Dalfsen.

De burgemeesters van de 11 gemeenten van de veiligheidsregio hebben op 27 oktober de volgende uitgangspunten voor de beantwoording van de landelijke vraag geformuleerd:

- gezamenlijk commitment van alle 11 gemeenten;
- de crisissituatie noopt tot het nemen van bestuurlijke verantwoordelijkheid;

Noodopvang vluchtelingen in de gemeente Dalfsen

- de vormen van opvang waarnaar wordt gezocht zijn in principe kleinschalig;
- zelfvoorzienend zijn van opvanglocaties is wenselijk;
- termijnen worden niet verlengd, tenzij op basis van een nieuw bestuursbesluit.

De weg daarnaar toe bevat nog een aantal vragen, waar de komende tijd binnen het verband van de veiligheidsregio aandacht voor zal zijn. Deze vragen richtten zich in hoofdzaak op de hardheid van de gestelde opvangtermijn, de financiële kant, het draagvlak van het COA voor de kleinschalige opvang en het parallelle circuit van het COA met particuliere partijen.

De veiligheidsregio adviseert de colleges om de raden van de betrokken gemeenten te informeren. Met deze notitie geven wij hier gehoor aan. Met uw raad moet eveneens worden afgestemd op welke wijze de besluitvorming op later moment zal plaatsvinden bij concrete voorstellen van locaties voor noodopvang. Het college gaat er hierbij van uit dat zij de bevoegdheid heeft om deze locaties uiteindelijk aan te wijzen.

1.3. Huisvesting/opvang van statushouders

In de brief die ons is aangeboden in september, is ook verwezen naar huisvesting/opvang van statushouders. Dit heeft tot gevolg dat bij de AZC's van het COA meer vrije capaciteit beschikbaar komt voor instroom van asielzoekers. Wij ondersteunen uw suggestie, echter het plan van aanpak van de veiligheidsregio richt zich niet op deze vorm van huisvesting/opvang en is door ons in deze notitie dan ook niet opgenomen. Zoals wij uw raad bij de begrotingsbehandeling hebben geïnformeerd, wordt deze inventarisatie afzonderlijk door ons uitgewerkt. Verwachting is dat de taakstelling voor de gemeente Dalfsen voor 2016 wordt verhoogd. Uw raad wordt te zijner tijd hierover door ons college geïnformeerd.

1.4. Opzet van de notitie

In deze notitie wordt achtereenvolgens ingegaan op de volgende onderwerpen:

- Rolverdeling bij noodopvang van vluchtelingen (2)
- Strategie en aanpak (3)
- Organisatie van opvang (4)
- Financiering (5)
- Inventarisatie locaties en gebouwen (6)

2. Rolverdeling bij noodopvang van vluchtelingen

2.1. COA

De rol van het COA omvat:

- logistiek/vervoer van de bewoners en het beheer van de noodopvanglocaties;
- maaltijden worden onder verantwoordelijkheid van het COA in natura uitgereikt;
- alle asielzoekers of niet geregistreerde bewoners zijn verzekerd tegen wettelijke aansprakelijkheid;
- voor de opvang, begeleiding en voorlichting zijn medewerkers zo veel mogelijk op locatie aanwezig;
- organiseren van de gezondheidszorg (Rza).

2.2. veiligheidsregio IJsselland

In het projectplan van de veiligheidsregio zijn een aantal bestuurlijke kaders geformuleerd, die o.a. betrekking hebben op de rol van de veiligheidsregio:

- ondersteund waar mogelijk in samenwerking, coördinatie en bij inzet van de crisisstructuur;
- de coördinatie gebeurt onder de vlag van de veiligheidsregio;
- op het gezamenlijke proces wordt gecommuniceerd door of namens de voorzitter van de veiligheidsregio;
- het aanspreekpunt met het COA;
- bestuurlijk vervult de voorzitter van de veiligheidsregio de rol van de onderhandelaar met het COA; Provincie, Ministeries en andere betrokken partijen;
- kostenverdeling binnen de veiligheidsregio naar rato van inwonersaantallen.

2.3. Gemeente Dalfsen

De gezamenlijke aanpak binnen de veiligheidsregio ontslaat de gemeente niet van eigen rol en verantwoordelijkheid. Dat houdt onder andere in dat alle communicatie met inwoners en pers over de locaties, aantallen en soorten vluchtelingen en termijnen via de gemeente verloopt.

In het projectplan van de veiligheidsregio heeft een aantal bestuurlijke kaders betrekking op de rol van de gemeente. Aangevuld met recente informatie vanuit het COA geldt ten aanzien van de gemeentelijke rol het volgende:

- levert een bijdrage aan de gezamenlijke aanpak voor wat betreft het beschikbaar stellen van locaties en personeel;
- het lokaal bevoegd gezag stelt de criteria voor de beschikbare opvanglocatie vast, waarbij in elk geval een rol spelen: draagkracht vanuit de gemeente, zelfvoorzienendheid van de vluchtelingen en het bevorderen van integratie, mate van beschikbaarheid en betrokkenheid van maatschappelijke organisaties en verenigingen;
- informeren van omwonenden en afstemmen hoe met zo weinig mogelijk overlast de locaties voor noodopvang gerealiseerd kunnen worden.
- stelt een locatie beschikbaar en levert deze ingericht en turn-key aan (bestuurlijk, zakelijk, ruimtelijk/technisch is de locatie klaar voor gebruik);
- verantwoordelijk voor gebruiksvergunning, brandveiligheid en voor 'juridisch' verantwoord en toegepast gebruik;
- de exploitatie (gemeente betaalt huur; COA vergoed per asielzoeker) en eigenaarsonderhoud;
- verantwoordelijk voor de BHV-organisatie, in overleg met het COA;
- verantwoordelijk voor onderwijs.

2.4. Maatschappelijke organisaties, verenigingen en inwoners

Lokale betrokkenheid en inzet van maatschappelijke organisaties vormen naar onze overtuiging dé sleutel voor het realiseren van de kleinschalige noodopvang.

De betrokken organisaties kunnen een belangrijke rol vervullen in het waarborgen van ons eerder aangegeven uitgangspunt om opvang aan vluchtelingen te bieden waarbij zij in een zo normaal mogelijke positie en omstandigheden kunnen leven.

De rol voor maatschappelijke organisaties (zoals verenigingen, kerken, scholen) ligt dan ook vooral op het vlak van het dagelijkse leven, de dagbesteding. Inzet van vrijwilligers speelt daarbij ook een belangrijke rol. Naar onze overtuiging is het zeer wenselijk om op lokaal niveau de maatschappelijke organisaties en

Noodopvang vluchtelingen in de gemeente Dalfsen

instellingen zo snel mogelijk te betrekken bij de (praktische) invulling en realisatie van de opvang van vluchtelingen. Deze visie sluit aan op een aantal van de door uw raad genoemde aangrijpingspunten.

2.5. Overzicht rolverdeling

Samengevat is hiervoor vermelde rolverdeling als volgt:

	Onderwerp	COA	VR	Gemeente	Maatsch. Organisaties
0	Projectplan noodopvang veiligheidsregio		X		
	Coördinatie en ondersteuning		X		
	Communicatie proces		X		
	Aanspreekpunt COA opvang binnen veiligheidsregio		X		
	Onderhandelen m.b.t. opvang binnen veiligheidsregio		X		
	Kostenverdeling crisisnoodopvang en noodopvang		X		
	Beschikbaarheid locaties en inzet personeel			X	X
	Criteria beschikbaarheid opvanglocaties			X	
1	Locatie noodopvang turn-key opleveren			X	
	Bestuurlijke instemming inzet locatie			X	
	Commerciële afstemming gebruik/huur locatie. Gemeente/VR betaalt de huur. COA vergoedt (p.p. in opvanglocatie)			X	
	Eventuele benodigde ruimtelijk / technisch aanpassingen van de locatie.			X	X
	Gebruikersvergunning			X	
	Voldoen aan brandveiligheidsvereisten.			X	
	BHV-organisatie (i.s.m. COA)			X	X
	Aparte ruimte medewerkers GCA (gezondheidszorg)			X	
2	Exploitatie/gebruik locatie noodopvang	X			
	Verplaatsing bewoners van en naar noodopvang	X			
	Begeleiding bewoners (op niveau AVO)	X			
	Maaltijdvoorziening en verstrekkingen	X			
	Beveiliging	X			
	Gezondheidszorg	X			
	WA-verzekering bewoners	X			
	Schoonmaak en afvalverwijdering			X	X
	Overige facilitaire zaken	X			
	Administratie en registratie bewoners	X			
3	Randvoorwaardelijk			X	
	Onderwijs/educatie			X	X
	Communicatie en voorlichting inwoners/omwonenden			X	
	Communicatie met de pers over locatie noodopvang			X	
	Inschrijving vergunninghouders in BRP			NVT	
	Contact met maatschappelijke organisaties			X	
	Verblijf en dagbesteding				X
	Betrekken vrijwilligers			X	X

3. Strategie en aanpak voor te organiseren vervolgstappen

3.1. Draaiboek noodopvang

Naar aanleiding van de inventarisatievraag van locaties binnen de veiligheidsregio is de beschikbaarheid van een draaiboek voor de gemeente nodig in het geval van het realiseren van noodopvang. Doel is om goed voorbereid te zijn vanaf het allereerste begin dat noodopvang concreet aan de orde komt in de gemeente.

Het bestaande draaiboek crisisnoodopvang wordt als basis gebruikt (advies veiligheidsregio), dat vervolgens wordt aangevuld met aspecten en onderdelen voor de langdurige opvang. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de lokale betrokkenheid en inzet van inwoners en maatschappelijke organisaties. Communicatie aanpak is eveneens onderdeel van het draaiboek.

Afstemming over het draaiboek vindt plaats met de veiligheidsregio, omdat dit punt ook bij andere gemeenten relevant zal zijn en de veiligheidsregio hierbij ondersteuning en advies kan geven.

3.2. Lokale betrokkenheid en inzet

Ons college vindt lokale de betrokkenheid en inzet van inwoners en maatschappelijke organisaties van groot belang bij het realiseren van noodopvang.

Maatschappelijke organisaties

Ten aanzien van maatschappelijke organisaties denken wij aan het Nederlandse Rode Kruis en Vluchtelingenwerk, die eveneens bij de crisisnoodopvang een rol hebben. Daarnaast denken wij aan kerken, sportverenigingen, scholen en schoolbesturen, bibliotheken en andere lokale organisaties en verenigingen, die een rol kunnen en willen vervullen bij de opvang van de vluchtelingen.

Met maatschappelijke organisaties kan de dialoog relatief snel gestart worden om te spreken over hun hulp, inzet en bijdrage bij de noodopvang, nog voordat concrete locaties in beeld, beschikbaar en in gebruik zijn.

Inwoners

Naast de communicatie en betrokkenheid van omwonenden van specifieke opvanglocaties, kunnen individuele inwoners van de gemeente betrokken worden bij de opvang van vluchtelingen. Dit vraagt om verdere en zorgvuldige uitwerking.

Bijvoorbeeld kan een oproep worden gedaan aan inwoners om locaties voor opvang van vluchtelingen of huisvesting van statushouders aan te leveren bij de gemeente. Ook kan gevraagd worden aan inwoners of zij (al dan niet namens een organisatie) op een bepaalde manier kunnen meehelpen bij opvang van vluchtelingen.

In het geval dat er een definitieve locatie aangewezen wordt, zal de gemeente aangeven hoe inwoners en of omwonenden kunnen helpen. Deze manier kan bijdragen aan het draagvlak bij de inwoners van onze gemeente. Door de gemeente worden geen algemene bijeenkomsten georganiseerd.

3.3. Communicatie aanpak

Wij inventariseren en onderzoeken momenteel locaties en gebouwen, die mogelijk in aanmerking kunnen komen voor de opvang van vluchtelingen volgens voor het plan van aanpak van de veiligheidsregio IJsselland. Nadat uit de inventarisatie relevante en concrete locaties naar voren komen, is de communicatie aanpak zoals hieronder vermeld aan de orde.

Uw raad wordt daarover dan ook geïnformeerd.

Proces van communicatie met betrekking tot specifieke locaties en gebouwen:

- 1) Contact betrokken eigenaar: bespreken bereidheden (on)mogelijkheden en voorwaarden. In het geval geen bereidheid, deze stap herhalen voor een volgende locatie, anders vervolg met stap 2;
- 2) Contact gebruikers (indien van toepassing): vaststellen voorwaarden t.b.v. haalbaarheid;
- 3) Contact omwonenden: vaststellen voorwaarden t.b.v. haalbaarheid;

Opmerkingen:

Stappen 2-3 liggen bij voorkeur zo kort mogelijk op elkaar (binnen 24 uur).

De mogelijke communicatie bij een eventuele locatie in de stappen 1, 2 en 3 wordt uitgewerkt voorafgaand aan stap 1 en met onderscheid in de doelgroepen (1, 2, 3 en pers/extern).

Noodopvang vluchtelingen in de gemeente Dalfsen

- 4) Vaststellen haalbaarheid om mogelijke locatie verder te onderzoeken:
Zo nee:
  - betrokkenen van stap 1, 2 en 3 (waarmee reeds gecommuniceerd is) inlichten;
  - nieuwe locatie bepalen
  - vanaf 1^e stap het overleg/communicatie opnieuw startenZo ja:
  - vervolgstap 5
- 5) Definitief bericht naar de veiligheidsregio (en daarmee het COA) over beschikbare opvanglocatie. Dit is een go-moment waarna verdere voorbereidingen getroffen worden.
- 6) Uitwerken plan van aanpak voor realiseren van de noodopvanglocatie in Dalfsen, waarbij specifiek de vergunningen, financiën e.d. worden uitgewerkt;
- 7) Communicatie extern;
- 8) Draaiboek en plan van aanpak uitvoeren inclusief bijbehorende communicatie;
Hierbij wordt onderscheid gemaakt in voorbereidende activiteiten (bijv aanpassingen) en activiteiten wanneer een concreet verzoek voor de opvang wordt gedaan (COA i.s.m. veiligheidsregio) en vluchtelingen gebruik gaan maken van de opvanglocatie.

3.4. Ervaringen elders

Bijeenkomsten met omwonenden vereisen zorgvuldige communicatie. Landelijk zijn voorbeelden van bijeenkomsten recentelijk te zien geweest.

Van een enkele omliggende gemeenten zijn een aantal waardevolle tips ontvangen. Wij zullen ook gebruik maken van de ervaringen binnen de veiligheidsregio.

4. Organisatie opvang

4.1. Noodopvang en crisisnoodopvang

Er is verschil tussen noodopvang en crisisnoodopvang. De noodopvang wordt voornamelijk georganiseerd en gefaciliteerd met de eigen middelen van en door het COA, gemeenten stellen daarvoor locaties en gebouwen beschikbaar. Het COA is in die zin zelfvoorzienend.

Het organiseren van crisisnoodopvang is een verantwoordelijkheid van gemeenten, waarbij de gemeente geacht wordt op locatie alle voorzieningen te realiseren. Crisisnoodopvang wordt roulerend georganiseerd per cluster van de veiligheidsregio. Het is de bedoeling dat de vluchtelingen daarna doorstromen naar reguliere opvanglocaties van het COA. Vanwege capaciteitsproblemen om vluchtelingen in reguliere opvanglocaties te plaatsen vraagt het COA gemeenten crisisnoodopvang te organiseren voor groepen vluchtelingen voor de duur van 72 uur. Het organiseren van crisisnoodopvang (72 uur) loopt parallel aan het organiseren van de noodopvang binnen de veiligheidsregio.

Voor de gemeente Dalfsen betekent het beschikbaar stellen van een locatie voor opvang volgens het plan van de veiligheidsregio dat *noodopvang* georganiseerd moet worden. De verantwoordelijkheid voor deze vorm van opvang ligt -in tegenstelling tot crisisnoodopvang- niet uitsluitend bij de gemeente (hoofdstuk 2).

4.2. Gezondheidszorg

Het COA is verantwoordelijk voor de gezondheidszorg van vluchtelingen in een noodopvanglocatie. Alle asielzoekers in de noodopvanglocaties zijn via de Regeling zorg asielzoekers (Rza) bij zorgverzekeraar Menzis verzekerd tegen ziektekosten.

Voor bewoners die de AVIM nog niet heeft kunnen identificeren / registreren, kunnen de kosten van medisch noodzakelijke, niet uitstelbare eerste- en tweedelijnszorg (ter beoordeling zorgverlener) door de zorgverleners / zorginstellingen rechtstreeks aan het COA in rekening worden gebracht.

Het COA streeft er naar om op de noodopvanglocaties medewerkers aanwezig te laten zijn van het Gezondheidscentrum Asielzoekers (GCA).

Op basis van het plan van de veiligheidsregio moeten nog (gezamenlijke) afspraken met de GGD/GHOR worden gemaakt wanneer in Dalfsen meer vast staat over de opvanglocatie(s) en de doelgroep.

4.3. Onderwijs

Voor crisisnoodopvang is geen noodzaak (zorgplicht) aanwezig voor het organiseren van onderwijs. Ten aanzien van noodopvang is er een andere situatie aan de orde vanwege het meer langdurige karakter. Het COA constateert dat door de hoge instroom de verblijfsduur in de noodopvang sterk opgelopen is tot gemiddeld meerdere maanden. Dit brengt met zich mee dat in de noodopvang een vorm van onderwijs noodzakelijk is geworden. Deze constatering sluit aan bij ons eerder vermelde uitgangspunt om opvang te bieden waarbij vluchtelingen in een zo normaal mogelijke positie en omstandigheden kunnen leven.

Voor de organisatie van het onderwijs spelen de volgende aandachtspunten:

- voor welke doelgroep wordt binnen de gemeente noodopvang geregeld;
- huisvesting van onderwijs (basisschool en voortgezet onderwijs) en bijbehorende kosten;
- afstemming met schoolbestuur/besturen;
- onderwijs door de betrokken school/scholen en vergoeding van kosten.

Ondersteuning is via het COA beschikbaar (vormgeving en financiering van onderwijs voor asielzoekers, en het Lowan). In Ter Apel is ruime ervaring met (kortdurend) onderwijs voor leerplichtige kinderen en de daar ontwikkelde onderwijspakketten kunnen ter beschikking worden gesteld.

Het COA geeft aan dat de voorkeur bij realisatie van onderwijs uit gaat naar bestaande schoolgebouwen, waarbij de asielzoekerskinderen centraal worden ondergebracht, dus niet verspreid over meerdere scholen en niet gemengd met andere leerlingen. Het COA regelt het leerlingenvervoer.

Nadat duidelijk is welke locatie daadwerkelijk beschikbaar is en om welke doelgroep het gaat, kunnen deze punten concreter in samenwerking met de veiligheidsregio en/of het COA worden ingevuld.

4.4. Eigen gemeentelijke organisatie

De coördinatie vanuit de veiligheidsregio is een goede aanpak, hoewel de lokale inspanning er niet minder door wordt. N.a.v. contact met andere gemeenten is aangegeven dat bij het realiseren van oplossingen voor de voorgestelde vorm van langdurige opvang in de gemeente Dalfsen de inzet/beschikbaarheid vanuit de eigen organisatie een aandachtspunt is.

De crisisorganisatie van de veiligheidsregio en de opzet van clusters is waarschijnlijk niet volledig inzetbaar voor noodopvang gedurende een lange periode (3-6 maand), die tegelijkertijd in de 11 gemeenten van de veiligheidsregio (en clusters daarbinnen) plaatsvindt. Niet uitgesloten moet worden dat de gemeente Dalfsen dit zelf binnen de eigen organisatie zal moeten gaan organiseren met eigen medewerkers.

4.5. Termijn van opvang

De termijn voor opvang die ons college oorspronkelijk voor ogen had, bedroeg circa 6 maanden. In de aanpak van de veiligheidsregio wordt de termijn van opvang aangegeven als “enkele maanden (in beginsel 3 tot 6 maanden)”. In het voorstel van het algemeen bestuur van de veiligheidsregio IJsselland is aangegeven dat “een langere periode op voorhand niet is uit te sluiten”.

De termijn van opvang in de aanpak van de veiligheidsregio is afhankelijk van de termijn waarop het Rijk in staat is om meer duurzame opvang of andere oplossingen te realiseren. Dit wijkt af van onze oorspronkelijke gedachte van een periode van 6 maanden.

Met betrekking tot de tijdlijn van de besluitvorming in het plan van aanpak van de veiligheidsregio zijn de volgende onderdelen van belang voor de eigen tijdlijn van de gemeente:

- week 44-45, uitwerken van projectplan (veiligheidsregio) in concreet regionaal aanbod noodopvang.
- eind november: besluitvorming over locaties op basis van regionaal bestuurlijk advies door lokaal bevoegd gezag.

Bovenstaande betekent dat vóór eind november de inventarisatie naar locaties in de gemeente Dalfsen afgerond moet zijn (inclusief communicatie en aanpak). Of dit realiseerbaar is, is door ons nu niet op voorhand aan te geven. Ervaringen na de eerste contacten en communicatie (hoofdstuk 3) in de komende weken zullen dit moeten uitwijzen. Voor het houden van de regie is een eigen tempo door de gemeente van belang.

5. Financiering

5.1. veiligheidsregio IJsselland

In het plan van aanpak van de veiligheidsregio wordt ingegaan op de financiële middelen:

- verdeling naar rato van inwonersaantal onder de elf gemeenten;
- de kosten voor bed, bad en brood die reeds gemaakt zijn in het kader van crisisnoodopvang worden met terugwerkende kracht (per 17 september 2015) meegenomen;
- gemeenten stellen naar rato capaciteit beschikbaar ten behoeve van de uitvoering van dit plan en er is geen onderlinge verrekening van personele inzet (grote verschillen: eventueel maatwerkafspraken);
- gemeenten stellen locaties, die zij geschikt achten, beschikbaar voor de noodopvang.

5.2. Regelingen COA

In het plan van aanpak van de veiligheidsregio wordt ingegaan op de kosten en vergoeding van crisisnoodopvang:

Uit de eerste ervaringen met crisisnoodopvang in de regio blijkt dat de kosten al snel oplopen tot € 80,- per opgevangen vluchteling per nacht voor bed, bad en brood. Het COA vergoedt op dit moment € 40,- per opgevangen vluchteling per nacht. Het behoeft geen toelichting dat langdurig opvangen van vluchtelingen in afwachting van structurele voorzieningen door het COA aanzienlijke kosten met zich mee kan brengen. Over de hoogte vergoeding van het COA bij de crisisnoodopvang moet overigens naar aanleiding van het voorliggende gezamenlijke voorstel voor de noodopvang nog bestuurlijk overleg met het COA gevoerd worden.

Nadrukkelijk wordt door ons opgemerkt dat bovenstaande bedragen niet van toepassing zijn voor noodopvang. Daarvoor geldt een andere financiële systematiek. Het geeft uw raad echter een indicatie dat het om forse bedragen kan gaan. Binnen de veiligheidsregio is sprake van verdeling van kosten naar rato van het inwonertal.

Op basis van de uitkomsten van een overleg met de veiligheidsregio's, zal het COA zich nadrukkelijk inzetten voor:

- een hogere vergoeding aan gemeenten voor de crisisnoodopvang van 72 uur;
- een nadere c.q. heldere duiding/bepaling van de financiële vergoeding voor/aan gemeenten voor noodopvang (van 3/ 6 maanden tot maximaal een jaar).

Zodra er meer inzicht is in de financiële consequenties voor de gemeente Dalfsen als gevolg van de noodopvang in de veiligheidsregio wordt uw raad door ons zo snel mogelijk geïnformeerd.

5.3. Gemeente Dalfsen

Voor de gemeente Dalfsen komen een of meer van de volgende kostenposten in beeld bij de inrichting van noodopvang:

- aanpassingen, geschikt maken van de locatie en het gebouw (incidentele kosten);
- huur locatie(s) en gebouw(en);
- huur extra aan te leggen voorzieningen en faciliteiten;
- kosten voor onderwijsvoorzieningen/regelingen;
- interne organisatie.

In hoeverre hier ook sprake kan zijn van een gezamenlijke kostenverdeling binnen het plan van de veiligheidsregio voor alle kostencomponenten is nog niet duidelijk. Onderhandelingen tussen de veiligheidsregio en het COA zijn hierop ook van invloed, bijvoorbeeld bij de incidentele kosten om locaties geschikt te maken. De veiligheidsregio is voornemens de incidentele kosten in te brengen bij de onderhandelingen met het COA.

6. Inventarisatie locaties en gebouwen

Het plan van de veiligheidsregio beoogt op korte termijn inzicht te verkrijgen in mogelijke locaties voor noodopvang en -daarmee samenhangend- inzicht in de aantallen en typen vluchtelingen, die voor langere duur kunnen worden opgevangen in de veiligheidsregio IJsselland. De beschikbare capaciteit wordt beïnvloed door zaken als: soort faciliteiten, type vluchtelingen, lokaal draagvlak en lokale draagkracht. De vraag van het COA voor noodopvang richt zich op de periode tussen begin november en eind van het jaar.

Bij onze inventarisatie maken wij onderscheid in 3 soorten locaties:

- eigen gebouwen;
- recreatieparken en/of huur units;
- lege kantoren en bedrijfspanden.

Wij richten ons bij dit vraagstuk eerst op de eigen gebouwen, omdat dit aansluit bij een van de door uw raad aangegeven aangrijpingspunten. Wij sluiten echter alternatieven niet uit als bij verdere inventarisatie blijkt dat een alternatieve locatie in een betere oplossing resulteert.

6.1. Eigen gebouwen

Belangrijke overwegingen zijn hierbij de directe beschikbaarheid van de eigen (lege) gebouwen en het ontbreken van huurpenningen. Wij zullen echter in een dergelijke situatie de exploitatiekosten inzichtelijk maken om -overeenkomstig vergoedingen voor huur bij derden- dit in te brengen bij de verdeling van kosten binnen de veiligheidsregio.

Kantekeningen worden door ons geplaatst ten aanzien van vergunningen (gebruik en brandveiligheid). Hoewel procedures relatief kort kunnen zijn (6 weken) moet ook rekening gehouden worden met voorbereidingstijd van de procedure en met vertraging als gevolg van zienswijzen en bezwaren.

Er moet eveneens rekening worden gehouden met aanpassingen voor de noodzakelijke voorzieningen om gebouwen geschikt te maken voor noodopvang. De eisen die aan een opvanglocatie worden gesteld zullen door ons in samenspraak met de veiligheidsregio en op aandragen van het COA worden vastgesteld. Er zijn bedrijven die ervaring hebben met de inrichting van panden voor tijdelijk gebruik. Hiervan kan gebruik worden gemaakt om een pand op pragmatische wijze (sober/doelmatig) geschikt te maken voor opvang.

6.2. Recreatieparken en/of huur van units

Als alternatief voor noodopvang zijn ook recreatieparken in beeld. Het COA maakt elders in het land al van dergelijk locaties gebruik. De locaties met afzonderlijke vakantiewoningen zijn aantrekkelijk omdat deze de benodigde voorzieningen bezitten, op een afzonderlijk terrein liggen en de nodige privacy bieden.

Een punt waarmee rekening gehouden moet worden is dat vakantiewoningen van verschillende eigenaren en particulieren kunnen zijn. Ten aanzien van de huur gaan wij bij oplossingen als deze uit van andere, specifieke, huurafspraken ten opzichte van de gebruikelijke weektarieven.

Als alternatief voor een locatie kan ook gekozen worden voor een (leeg) terrein. In dit geval is de inzet van units of chalets aan de orde. Of een terrein geschikt is voor een dergelijke inzet voor noodopvang van vluchtelingen begint dan met de beoordeling welke infrastructuur reeds aanwezig is: nutsvoorzieningen en wegen.

In het geval van het plaatsen van units of chalets heeft het huren de voorkeur. De termijn waarvoor de opvang georganiseerd moet worden (op grond van het plan van aanpak van de veiligheidsregio) is relatief kort: in beginsel 3 tot 6 maand. De aanschaf met bijbehorende investeringen voor een dergelijke korte periode ligt niet voor de hand.

6.3. Kantoren en bedrijfspanden

Voor bedrijfspanden gelden andere gebruiksfuncties dan voor een langdurige verblijf van mensen. De bedrijventerreinen waarop bedrijfspanden gevestigd zijn, zijn doorgaans niet direct geschikt voor het verblijf (wonen) van grotere groepen mensen. Kanttekening is ook dat een bedrijfspand extra kosten met zich meebrengt: huur en geschikt maken van voorzieningen.

Deze oplossingen worden door ons vooralsnog gezien als "next best". Aanvullende criteria moeten worden vastgesteld om te bepalen welke (lege) bedrijfspanden in aanmerking komen. Als een pand in aanmerking komt voor verder onderzoek, kan via contact met de desbetreffende makelaar een gedetailleerde beoordeling gemaakt worden, waaruit al dan niet de geschiktheid blijkt.

Bijlagen:

1. **Projectdocument 2 – aanvullende notitie op projectvoorstel noodopvang**
2. **Factsheet Noodopvanglocaties COA (informatie voor veiligheidsregio's en gemeenten)**
3. **Bericht COA 21-10-2015. Medische kosten gemeentelijke crisisopvang in de veiligheidsregio's**
4. **Voorstel voor noodopvang (Algemeen Bestuur veiligheidsregio IJsselland)**
5. **Plan van aanpak noodopvang veiligheidsregio IJsselland**